

Fra: Nils Jørgen Gaasvik[Nils.Jorgen.Gaasvik@kartverket.no]
 Dato: 01.09.2014 10:58:09
 Til: Arne Sydskjør
 Kopi: Janne Iren Olden; Humstad Helge; Lars Mardal
 Tittel: SV: 08/04421-33 - Stedsnavnet Stoksund i Åfjord kommune

Jeg viser til ny henvendelse om stedsnavn.

Det er statens navnekonsulenter som gir Kartverket faglige råd om skrivemåte av stedsnavn. Norges første navnekonsulent, Oluf Rygh, sa dette i sitt verk Norske Gaardnavne om navnet som den gangen var skrevet Stoksund: "Udtale: *stå `kksónjnj*. (---) Navnet betegner vel det hele sund mellom Stokøen og Fastlandet, hvoraf det nordlige Løb, der udmerker sig ved sin lige Retning, heder Stokken. Deraf maa Navnene Stoksund og Stokøen være dannede. (...) Af stokkr m., Stok. "

I dag er det statens navnekonsulenter i Språkrådets stedsnavntjeneste for Midt-Norge som gir Kartverket og andre vedtaksorganer faglige råd om skrivemåte av stedsnavn. Forslag til nytolkning av navnet bør heller presenteres for dem. Stedsnavntjenestens sekretær får kopi av svaret, det samme får Åfjord kommune.

Med vennlig hilsen

Nils Jørgen Gaasvik
 Seniorrådgiver
 Kartverket Trondheim
 Tlf.: 32 11 87 83
 E-post: nils.jorgen.gaasvik@kartverket.no

Fra: Arne Sydskjør [mailto:asydskjo@online.no]
Sendt: 31. august 2014 20:18
Til: Nils Jørgen Gaasvik
Emne: Re: 08/04421-33 - Stedsnavnet Stoksund i Åfjord kommune

Hei,

Du har til Fosna-Folket sagt følgende:

"Stoksund" med enkel k er allmenn eldre rettskrivningsform."

- Først og fremst, rettskrivningsform av hva?

Rettskrivningsform av eldre skrivemåte av Stokk?

Stok- er et ord som med stor sannsynlighet har vært en del av norsk språk, ivaretatt igjennom stedsnavn. Det har bare en vag teoretisk sammenheng med ordet stokk i moderne norsk. Det bør ikke forveksles med det historiske ordet "Stok"... Det er en grunn til at stokk idag uttales med dobbel konsonantlyd, grunnen kan være at det trolig var brukt som en beskrivelse, navigasjonmerke før innførelsen av svartedauen. Stok er ordet eller beskrivelsen som kan være grunnen. Det gjør det viktigere å skille de ordene. Det er fremlagt dokumentasjon om at det finnes i en Dansk etymologisk ordbok. Og har ingen sammenheng med stokk. Er det så at Universitetet i Trondheim ikke har tatt seg bryet verd med å slå opp i etymologiske ordbøker, før de gir råd, må vi ta det opp med rektor eller ansvarlig ved Universitetet i Trondheim. Vi har brukt mye tid og ressurser på å se på de argumenter som Dere har fremskaffet, vi har imøtegått de punkt for punkt. Derfor føler jeg at hvert ord og hver uttalelse dere kommer med må finkjemmes, og at dere bør være forberedt på å bakke opp enhver påstand med fakta og dokumentasjon.

"I moderne skrivemåte blir det riktigere å skrive med to k-er"

Vær vennlig å referer til de "regler", den "praksis", de eksempler som ligger bak denne uttalelsen. For meg minner det om en måte å avvise noen dere ser på som en mindreverdige faglig debattant. Det ligger mye hersketeknikk i denne uttalelsen. Så vær vennlig å bakk opp denne uttalelsen. Er

det riktig, er det ikke vanskelig å gjøre det. Det ligger noen antagelser her som jeg med all respekt å melde, ikke tror dere er kompetente til å uttale dere om. Hadde ikke jeg skrevet litt til dere om å kjenne deres egne begrensninger? Spørsmålet er jo om vi må gå inn politisk å reformere hele tjenesten deres?

Jeg forventer at dere bakker opp denne påstanden... Dere må være enige i at det virker arrogant å ikke ha visst om ordet og begrepet "Stok", for så bare ett par brev senere å ha en mening om hvordan det skal rettskrives.

Jeg forventer en uttalelse om begrepet "Stok" fra dere, slik at jeg ser at dere i det hele tatt kjenner til det. Og jeg er sjokkert at dere iløpet av de siste 30 år ikke har slått opp i relevante oppslagsverk!

For å tydeliggjøre noe dere burde vært bekjent av, vi som er oppvokst og de som er født her, uttaler ikke navnet på Bygd, område eller stedet vi bor med dobbelt konsonantlyd. Vi uttaler det med kort konsonantlyd og har en genetiv-s i uttalen. /Stoks-sund/ Det er ikke noen rettskrivningsregler som på noen måte tilsier at det skal skrives med 2 k-er. At Stokkøyingen kanskje uttaler det noe annerledes, faller utenom nedarvet uttale, da gamle synder ved å endre Stok-øy til Stokkøy, har endret uttale. Vi synes det er kunstig når innflyttere eller besøkere uttaler begge med "KK".

Jeg må bare si dere at min strenge og fokuserte måte å skrive på, tilfaller min funksjonshemmning. Jeg forventer at dette ikke gjør at dere på noen måte behandler mine henvendelser som mindreverdig. Det at jeg er nødt til å skrive nettopp det, burde være en vekker for dere. Jeg har grunn til ikke å være fornøyd med dere, når dere ikke har oversikt over hvem som endret det... Hvordan kan dere da uttale dere noe om det?

Vær oppmerksom på at alle uttalelser må bakkes opp. Men jeg ser helst at dere retter opp situasjonen ved å snarlig rette opp denne feilen. Du skrev i nedenstående email at skrivemåten var en demokratisk avgjørelse dere har fraberøvet lokalbefolkningen her. Om dere velger å kjempe videre, må dere være oppmerksom på at alle ressurser vi har, blir brukt.

Det riktige å gjøre er å rette dette opp idag. Jeg har sett at dere har argumentert mot å bruke ressurser på å ta opp navnesak, var det for å skjule feilen dere gjorde? Her trengs ingen navnesak, fordi ingen endring har skjedd, det har skjedd en feil. Alle argumenter som ikke er generelle og har trekk av hersketeknikk, har vi møtt med dokumentasjon. Derfor vil jeg, om dere fortsetter å hevde dere, se all dokumentasjon dere har tatt avgjørelser på grunnlag av. Jeg vil se datagrunnlaget Deres. Men jeg mistenker at det ikke finnes. På samme måte som "godkjennelsen" av "Stokksund".

Dere kan gjerne åpne navnesak på Stokken og Stokkøy, men da vil spørsmålet komme: Hvorfor er det ikke ressurs-sløsing å åpne sak på Stokken / Stokkøy, når det var ressurs-sløsing å åpne for "Stokksund"... Igjen, det brevet viser at noen visste at det var et problem å åpne sak på et navn som ikke formelt fantes. Håper dere ser hvor viktig det er at publikum engasjerer seg. Håper at dere sier det. Vi betaler dere, tross alt. Jeg må også nevne at Stok-øy ikke er navngitt fordi det har fjellsider av betydning, men trolig fordi den er årsak til at seilingsleia er så nære "Stoken/Stokken" Nedarvet uttale i Stokkøy er nok kompromittert av endringen i skrivemåte for 80-90 år siden. Trolig er det også det navnet forkortet fra en betydning "øya ved/foran/som gjør Stoken"... Det var kanskje grunnen til at Stok-øy ble endret til Stokkøy, men Stoksund ikke ble endret. At det fantes spor av en relasjon mellom Stok-øya og Stokken i uttalen av ordet. Dette er noe dere må vise i sakspapirer ved en eventuell opprettelse av sak om navnet "Stokkøy" Det er tross alt en merkevare verd millioner. Vi betrakter det å sette Stoksund opp mot Stokkøy, som en splitt og hersk... Men når det gjelder Stokken, er det ikke noe i nedarvet uttale som tilsier at den burde skrives med 2 k-er.

Håper på snarlig svar

Arne

Den 19. aug. 2014 kl. 10.34 skrev Nils Jørgen Gaasvik:

Jeg viser til mottatt e-post om skrivemåten Stokksund eller Stoksund for et bygdenavn (tidligere herredsnavn) i Åfjord kommune.

Det er kommunen selv som vedtar skrivemåten av bygdenavn.

Stedsnavnloven sier at skrivemåten i primærfunksjonen normalt vil være retningsgivende for skrivemåten i andre funksjoner. Kartverket har tidligere opplyst at primærnavnet mest sannsynlig er fjordnavnet Stokken.

Med vennlig hilsen

<image001.png> **Nils Jørgen Gaasvik**
Seniorkonsulent
Kartverket Trondheim
Tlf.: 32 11 87 83
E-post: nils.jorgen.gaasvik@kartverket.no

Tlf. sentralbord: 32 11 81 00
Kundesenter: 08700
www.kartverket.no